

Прилог 1.

Права и слободe предвиђени у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода и у њеним протоколима се директно примјењују у Босни и Херцеговини.

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и слободe из става 2 овог члана, што укључује¹:

- a) Право на живот.
- b) Право лица да не буду подвргнута мучењу, нити нечовјечном или понижавајућем третману или казни.
- c) Право лица да не буду држана у ропству или потчињености или на присилном или обавезном раду.
- d) Право на личну слободу и безбједност.
- e) Право на правично саслушање у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези са кривичним поступком.
- f) Право на приватни и породични живот, дом и преписку.
- g) Слободу мисли, савјести и вјере.
- h) Слободу изражавања.
- i) Слободу мирног окупљања и слободу удруживања с другим.
- j) Право на брак и заснивање породице.
- k) Право на имовину.
- l) Право на образовање.
- m) Право на слободу кретања и пребивалиште.

Уживање права и слобода, предвиђених у овом члану или у међународним споразумима наведеним у Анексу I овог устава, обезбијеђено је свим лицима у Босни и Херцеговини **без дискриминације** по било ком основу као што су пол, раса, боја, језик, вјера, политичко и друго мишљење, национално или социјално поријекло, повезаност са националном мањином, имовина, рођење или други статус.²

---

¹ Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине

² Члан II/4 Устава Босне и Херцеговине

Прилог 2.

Уставни суд може да разматра апелацију само:

ако су против оспорене пресуде, односно одлуке која се њоме оспорава, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући по закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку ког је користио.

Када може да се обрати Уставном суду.

Уставни суд „има апелациону надлежност за питања ... која се појаве на основу пресуде било ког суда у Босни и Херцеговини“.

Ко може да поднесе апелацију.

На основу Устава Босне и Херцеговине, подносилац захтјева може да буде физичко или правно лице. Није нужно да подносилац апелације буде држављанин Босне и Херцеговине.

Како поднијети апелацију.

Апелација треба да буде достављена Уставном суду директно, или може да буде послана поштом на адресу Уставног суда. Апелација се подноси обавезно на посебном обрасцу доступном у Уставном суду или на web-страници Уставног суда. Образац чини саставни дио ових правила. Апелација се обавезно подноси у тексту који је електронски или механографски обрађен.

Подносилац апелације може сам да изложи сопствени предмет, или може да изабере лице које ће га заступати пред Уставним судом. У том случају подносилац апелације треба да ангажује адвоката који ће изложити његов случај. Заступник је дужан да предочи пуномоћ на основу које заступа апеланта.

Електронска пошта, писмена достављена путем телефакса, те телеграми упућени Уставном суду не сматрају се поднесцима којима се покреће уставносудски поступак, односно којима се предлаже покретање уставносудског поступка, осим уколико се достављају на захтјев Уставног суда, или када то одобри Уставни суд.

Када не треба подносити апелацију.

Апелација треба да буде поднесена Уставном суду у року од 60 дана од дана када сте примили посљедњу пресуду или одлуку. Неопходно је и да подносилац апелације исцрпи сва правна средства која су му на располагању прије обраћања Уставном суду. То значи да, ако још увијек има могућности да се обрати неком другом органу или суду на нивоу државе или ентитета, потребно је то урадити. Међутим, потребно је да обраћање том органу или суду буде ефективно. Уколико апелант сматра да помоћ тог органа или суда не би била дјелотворна, апеланту је корисно да се обрати Уставном суду иако све правне опције нису искоришћене.

Какав је поступак пред Уставним судом.

Уставни суд предмете рјешава хронолошким редом, осим изузетака утврђених у члану 25 Правила Уставног суда када се поступа хитно.

Уколико Уставни суд оцијени да је апелација допустива, он ће захтијевати од друге стране да достави свој одговор, или да поднесе документа у вези са захтјевом. Недостављање одговора не утиче на ток поступка пред Уставним судом.

Која су овлашћења Уставног суда.

Уколико Уставни суд установи да је апелација допустива, он укида оспорену одлуку и предмет враћа суду, односно органу који је донио ту одлуку на поновни поступак, осим у случају када посљедице кршења уставних права могу да се отклоне на други начин. Редовни суд је дужан да донесе нову одлуку и да поступа у складу са одлуком Уставног суда о повреди људских права и основних слобода подносиоца апелације.